

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2013. október 14. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmények miatt vádlott neve és társa ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2013. november 20. napján kihirdetett 9.Fk.1605/2008/171. számú ítéletét helybenhagyja.

I.r. vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 16.000 (tizenhatezer) forint bűnügyi költségből 12.000 (tizenkettőezer) forint az I.r. vádlottat 6000 (hatezer) forint a II.r. vádlottat terheli.

I n d o k o l á s :

A törvényszék a rendelkező részben írt ítéletével I. rendű és fk. II. rendű vádlottakat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett emberölés büntetében (Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és d) pont, Btk. 20. § (2) bekezdés), társtettesként elkövetett rablás büntetében (Btk. 321. § (1) bekezdés,

Btk. 20. § (2) bekezdés), társtettesként elkövetett lopás büntetében (Btk. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés b/1 pont, Btk. 20. §. (2) bekezdés) és társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérletében (Btk. 316. 0 (1) bekezdés, (2) bekezdés II. fordulat d) pont, Btk. 20. § (2) bekezdés, 16. §), a II. rendű vádlottat ezeken túl lopás büntetében (Btk. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés II. fordulat d) pont, (4) bekezdés b/1. pont) is.

Ezért I. rendű vádlottat, mint többszörös és részben különös visszaesőt halmazati büntetésül életfogytig tartó fegyházbüntetésre, mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra, fk. II. rendű vádlottat halmazati büntetésül 15 év fegyházbüntetésre és mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Úgy rendelkezett, hogy I. rendű vádlott legkorábban 40 év elteltével bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztés büntetésekbe a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámította. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt dolgokról és a felmerült bűnügyi költségről.

Az elsőfokú ítélet ellen I. rendű vádlott az emberölés büntette miatt vád alóli felmentés végett, védője az emberölés tekintetében felmentés érdekében és enyhítésért, fk. II. rendű vádlott az ítélet hatályon kívül helyezése és enyhítés érdekében, védője enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

Az ügyész az ítéletet mindkét vádlott tekintetében tudomásul vette.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.170/2011/11-12-I. számú átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Fk. II. rendű vádlott az elsőfokú ítélet kihirdetését követően írott, a Debreceni Ítéltáblának címzett beadványában azt közölte, hogy I. rendű vádlott nem vett részt az emberölés büntetében, azt ő egymaga követte el. Azért tett nézve terhelő vallomások az eljárás során, mert azt gondolta, hogy Ikövette el az emberölés büntettét. Azt gondolta továbbá, hogy ha tesz terhelő vallomást, akkor ő nem fog büntetést kapni e miatt, ezzel nem vádolják meg. Amikor ő elkövette a szóban forgó bűncselekményt, akkor lakásán tartózkodott, amit a tanúk is elmondtak. Amikor ő a sértett vérével szennyezett nadrágjában bement, akkor már ott volt bent a lakásban. Mindezek alapján indítványozta felmentését a vádak alól.

fellebbezésének írásbeli indoklásában kifejtette, hogy a II. rendű vádlott hamisan állította, hogy ő részt vett az emberölés büntetében. Ő, amit elkövetett, azokról a cselekményekről feltáró jellegű beismerő vallomást tett. Mindezek alapján kérte az emberölés alóli felmentését és enyhébb büntetés kiszabását.

A másodfokú bíróság a fellebbezéseket a Be. 361. § (1) bekezdése alapján, nyilvános ülésen bírálta el.

A másodfokú nyilvános ülésen az I. rendű vádlott védője kiemelte, hogy a II. rendű vádlott egyértelműen ellentmondásos vallomásokot tett, megállapítható, hogy haragudott az I. rendű vádlottra, amiért az úgymond „betört” a családjukba, és az állapítható meg, hogy a II. rendű vádlott egyedül követte el az emberölés büntettét, és hamisan vádolta meg az ebben való részvétellel az I. rendű vádlottat. A II. rendű

vádlott vallomásán kívül más bizonyíték az I. rendű vádlott vonatkozásában nem volt. Kiemelte, hogy a tényállás rögzíti azt, hogy a II. rendű vádlott volt az, aki fekete kesztyűt viselt. A szakértői vélemény pedig azt állapította meg, hogy e kesztyű elemi szálaival voltak azonosak a sértett ruháján talált elemi szálak, tehát álláspontja szerint ez is kizárja az I. rendű vádlott felelősségét. Az elsőfokú bíróság nem kellően derítette fel az ügyet, továbbá az ítélet jogi indokolása is hiányos. Mindezek miatt elsődlegesen hatályon kívül helyezést indítványozott, másodlagosan az I. rendű vádlottnak az emberölés vádja alóli felmentését, harmadsorban pedig a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését.

A II. rendű vádlott védője kérte nyomatékos enyhítő körülményként figyelembe venni e terhelt bűnösségére is kiterjedő ténybeli beismerő vallomását, és azt, hogy a cselekmény elkövetésekor büntetlen előéletű volt. Az 5. vádpont vonatkozásában kérte a jogszabályi változásokra tekintettel felmentő rendelkezés hozatalát. Mindezekre figyelemmel az első fokon kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

Az ügyész indítványozta a tényállás kiegészítése mellett a II. rendű vádlottnak az 5. tényállási pont alatti cselekmény miatt emelt vád alóli felmentését. ezen túl az elsőfokú ítélet helybenhagyását, mindkét terhelt vonatkozásában.

Az I. rendű vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában fenntartotta, hogy nem vett részt az emberölés büntetnének elkövetésében. Azt a II. rendű vádlott követte el, és nem tudja, hogy miért tett rá terhelő vallomást.

A II. rendű vádlott az utolsó szó jogán hangoztatta, hogy az I. rendű vádlott nem vett részt az emberölés elkövetésében, és azt ő maga sem valósította meg. Az igaz, hogy ő bent volt a lakásban, azonban a sértettet ő nem is látta. Amikor bement a házba, akkor már minden fel volt forgatva, neki egy roma személy mondta, hogy menjen be a házba, mert ott van bent pénz, azt kell kihozni. De ő már ott bent nem látott semmit. I. rendű vádlott egyáltalán ott sem volt. Amikor bement a cselekmény után, akkor valóban véres volt rajta a nadrág, de csak azért, mert a korlát véres volt, ahhoz dörgölődött és attól lett szennyezett a nadrágja.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat, és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is. A felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást igen nagy alaposággal, részletesen, a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, és nagyrészt megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 352. § (1) bekezdésének a) pontja alapján, az iratok tartalma útján annyiban egészítendő ki, hogy sértett halála az azt okozó sérülések elszenvedését követő fél-egy óra múlva állhatott be. Ezt az ítélet tábla a szakértők első fokú tárgyaláson tett nyilatkozata alapján állapította meg (19. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 38. oldal).

Az így kiegészített tényállás már mindenben megalapozott, és a Be. 352. § (2) bekezdése alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét az alapján bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése kapcsán lényeges bizonyítékokat számba vette, és azokat okszerűen, a logika szabályai szerint értékelte. A bizonyítékokat egyenként és kölcsönösen is mérlegelési körébe vonta.

Meggyőző indokát adta annak, hogy a tényállás 1. és 2. pontja tekintetében miért I. rendű vádlottnak a II. rendű vádlottra nézve is terhelő ténybeli beismerő vallomását fogadta el és tette a tényállás alapjául. Azt is meggyőzően indokolta, hogy a 2. tényállási pont, a sértett sérelmére elkövetett cselekmény esetében miért nem fogadta el I. rendű vádlott vallomásának azt a részét, mely szerint a sértettel szemben a dolgok elvétele végett nem fejtett ki erőszakot. E tekintetben helyállóan alapította a tényállást a sértettnek a más tanúk vallomása és egyéb bizonyítékok által alátámasztott vallomására.

A tényállás 3. pontja, a sérelmére elkövetett cselekmény kapcsán meggyőzően fejtette ki, hogy miért fk. II. rendű vádlott által tett, I. rendű vádlottra nézve is terhelő tartalmú ténybeli beismerő vallomására alapította a tényállást. E vallomást alátámasztotta a vádlottak lakóhelyén történt lefoglalás ténye is.

A tényállás 4. pontja, az sérelmére elkövetett cselekmény esetében fk. II. rendű vádlott mindvégig I. rendű vádlottra nézve terhelő, részben beismerő vallomást tett. Vallomásainak lényege szerint, miután bemásztak a sértett portájára, és a sértett hazaérkezett, azt követően volt az, aki a sértettet a lépcsőről lerántotta, minek következtében a sértett a fejét beütötte, majd pedig ő maga, a II. rendű vádlott a lakásba bement és ott értékek után kutatott, míg az I. rendű vádlott a sértettel maradt. A II. rendű vádlott e körben tett vallomása szerint, ő a sértett bántalmazásában nem vett részt, az ő nadrágja úgy lett véres, hogy az az I. rendű vádlotton volt, aki azt a cselekmény elkövetését követően ráadta, hogy őt lássák a véres nadrágban, mivel ő e bűncselekményért fiatal korúként kisebb büntetést kaphat. I. rendű vádlott mindvégig tagadta, hogy részt vett volna ebben a cselekményben, egyáltalán a helyszínen járt volna. Azt állította, hogy a II. rendű vádlott azért tesz rá terhelő vallomást, mert az édesanyjával, az ő volt élettársával együtt így akarják őt eltávolítani a családból. A II. rendű vádlott az elsőfokú ítélet kihirdetését követően írt beadványában, illetve a másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozatában visszavonta az I. rendű vádlottra tett terhelő vallomását, azt állítva, hogy a 4. tényállási pontban

írt cselekményt egymaga követte el. Az írásbeli nyilatkozatában azt állította, hogy az emberölést egyedül valósította meg. A nyilvános ülésen már tagadta, hogy a sértettet

bántalmazta, egyáltalán látta volna, ő csak bement egy roma férfi tájékoztatása alapján a házba és ott pénz, értékek után kutatott, a sértettet ő nem is látta, amikor bement a házba, akkor a lakás már fel volt forgatva.

Az ítélet tábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan alapította az sértett sérelmére elkövetett cselekmény kapcsán megállapított tényállást a II. rendű vádlottnak a részbeni beismerő, az I. rendű vádlottra nézve is terhelő vallomása. Ezt az sem gyengíti, hogy a II. rendű vádlott e vallomását az elsőfokú ítélet kihirdetését követően visszavonta a következők miatt. Ez utóbbi tett nyilatkozatában a II. rendű vádlott azt állította, hogy amikor ő a cselekményt egyedül elkövette, akkor I. rendű vádlott tartózkodott, és a cselekményt követően ő oda bement a véres nadrágjában, és akkor is ott volt. Ennek azonban ellentmond és családtagjainak a következetes vallomása, melyből megállapítható, hogy nem tartózkodott akkor, amikor II. rendű vádlott oda véres nadrágban bement. csak ezt követően érkezett vissza .

Rámutat továbbá az ítélet tábla a következőkre. A törvényszék igen helyesen bizonyítékként értékelte a fizikai, kémiai szakértői véleményt, amely a lefoglalt ruhákon 5 darab lilásbordós gyapjúsálát rögzített, melyek megegyeztek a sértett kabátjának anyagával és 12 darab szürke és 12 darab gyapjúsál is található volt a lefoglalt ruhákon, melyek szintén a sértett ruházatából kerülhettek oda. Mindezeket túl huszonöt darab fekete textil elemi szál a sértett ruházatán került feltalálásra, mely elemi szálak az emésztőgödörben talált fekete kesztyű elemi szálaival voltak azonosak.

E tekintetben mutatott rá az I. rendű vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen arra, hogy a megállapított tényállás szerint az II. rendű vádlott viselte a szóban forgó fekete színű kötött kesztyűt. A törvényszék e körben adott indokolása (elsőfokú ítélet 18. oldal 2. bekezdés) kiegészítésre szorul a következők szerint. A szóban forgó szakértői vélemény szerint, mely a nyomozási iratok I. kötetének 456-466. oldalán található, megállapítható, hogy az emésztőgödörben megtalált fekete színű bélelt bőrkesztyűkön találtak idegen eredetű textil elemi szálakat, köztük egy-egy darab szürke színű gyapjúsálát. A szintén ugyanitt megtalált fekete-fehér pepita mintával díszített fekete színű kötött kesztyűkön is találtak három darab drapp színű gyapjúsálát, kettő darab lilás bordó, további négy darab drapp és hat darab szürke színű gyapjúsálát (nyomozati iratok 460. oldal 3. és 4. bekezdés). Az összehasonlító vizsgálat alapján megállapították, hogy a lefoglalt ruházati tárgyak felületéről rögzített tizenkettő darab szürke színű és hét darab drapp színű gyapjúsál színárnyalata, felületi mikroszkópi képe és az alapanyaga megegyezik a sértett kabátját alkotó gyapjúsálak megfelelő tulajdonságaival. Így, még ha vitássá is tehető az, hogy melyik vádlott viselte azt a nadrágot, illetve pulóvert, amelyeken a sértettől származó gyapjúsálakat rögzítettek, az teljesen nyilvánvaló, hogy a két pár kesztyűt nem egy személy viselte. Márpedig mindkét pár kesztyűn megtalálhatóak voltak a sértett ruházatából származó gyapjúsálak. Ez a bizonyítékdöntő módon

erősíti a II. rendű vádlottnak azt a vallomását, mely szerint I. rendű vádlott is részt vett a cselekmény elkövetésében. Másfelől erősíti azt a bizonyítékot, hogy fk. II. rendű vádlott véres nadrágban ment be , illetve azt a következtetést, miszerint a nadrág nem a korláttól lett véres, hanem attól, hogy a II. rendű vádlott részt vett a sértett halálát okozó

bántalmazásában. Mindezek alapján nem marad kétség a felől, hogy mindkét vádlott részt vett a sértett bántalmazásában, aki ennek következtében halt meg.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, és a cselekmények minősítése is megfelel az anyagi jognak.

Mind a II. rendű vádlott védője, mind pedig az ügyész indítványozta, hogy az ítéletábra változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű vádlott vonatkozásában, és az 5. tényállási pontban írt cselekmény kapcsán társtettesként elkövetett lopás büntette miatt emelt vád alól őt mentse fel.

Az 5. tényállási pontban megállapítottak szerint fk. II. rendű vádlott 2007. február 26-án 11 óra körül elvitte a kerítéshez támasztott, sértett tulajdonát képező, 50 000 forint értékű segédmotor-kerékpárt, mely lezáratlan állapotban volt. A segédmotor-kerékpár gyújtásrészt borító un. oldal deklit lefeszítette, és ennek segítségével, a motorkerékpárral a helyszínről eltávozott. Később a motorkerékpárt hátrahagyta, amelyet törött állapotban megtalált a rendőrség és a sértettnek visszaadták. A motorkerékpáron a rongálási kár a szabálysértési értékhatárt nem haladta meg. Emiatt az elsőfokú bíróság bűnösnek mondta ki fk. II. rendű vádlottat a Btk. 316. § (1) bekezdésében meghatározott, de a (2) bekezdés II. fordulatának d) pontja és a (4) bekezdés b/1. pontja szerint minősülő, kisebb értékre, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntetében.

2013. július 1. napjától hatályban lévő, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 462. § (2) bekezdésének b) pontja alapján nem bűncselekmény, hanem szabálysértés valósul meg, ha a lopást 50 000 forintot meg nem haladó értékre követik el. Jelen esetben tehát, a Btk. 2. §-át alkalmazva a jelenleg, az elbíráláskor hatályos Büntető Törvénykönyv szerint az 50 000 forint értékű segédmotor-kerékpárra elkövetett lopás nem minősülne bűncselekménynek.

A bíróság azonban a tényállásában megállapította, hogy a II. rendű vádlott a segédmotor-kerékpárt úgy vitte el, hogy a gyújtásrészt borító un. oldal deklit lefeszítette. A bíróság ezt a körülményt dolog elleni erőszakként értékelte, ami egyértelműen kifejezi, hogy a Btk. 316. § (2) bekezdés II. fordulatának d) pontját alkalmazta. Mivel a szabálysértési értékre elkövetett lopást a II. rendű vádlott dolog elleni erőszakkal követte el, cselekménye a jelenleg hatályos Büntető Törvénykönyv szerint is bűncselekménynek minősülne, bár nem lopás büntetnének, hanem a Btk. 370. § (2) bc) pontja alapján minősülő lopás vétségének. A cselekmény továbbra is bűncselekmény marad, ezért azt kell vizsgálni a Btk. 2. § szerint alkalmazandó törvény kiválasztása szempontjából, hogy összességében az a körülmény, hogy a II. rendű vádlottal szemben egy rendbeli lopás büntette lopás vétségére változik, illetve mindkét vádlott esetében a 3. tényállási pontban írt cselekmény, mely esetén a lopási kár összesen 20 950 forint volt, szintén a Btk. 316. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés d) pont szerint minősülő lopás vétségeként értékelhető, enyhébb elbírálást tesz e lehetővé, azaz a jelenleg hatályos büntető törvény alkalmazásához vezethet-e.

E körben az ítéletábra rámutat, hogy mindkét vádlottra nézve szigorodott a büntető törvény, ugyanis az elkövetéskor még nem volt kötelező középmértékes büntetés

kiszabása, szigorodtak az enyhítésre vonatkozó rendelkezések, a halmazati büntetés esetén kiszabható szabadságvesztési maximum tartama 20 évről 25 évre emelkedett, és a vádlottak terhére rótt többszörös minősítésű emberölés most már el nem évülő bűncselekményként szabályozott.

Az emberölés esetében a Btk. 160. § (2) bekezdésének k) pontja alapján további minősítő körülmény a bűncselekmény elhárítására idős koránál fogva korlátozottan képes személy sérelmére történő elkövetés, mely a 4. tényállási pont kapcsán egyértelműen megállapítható lenne a vádlottak terhére.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az elbíráláskor hatályban lévő új Büntető Törvénykönyv a lopásra vonatkozó szabálysértési értékhatár változása ellenére is szigorúbb elbírálást eredményezne a vádlottak esetében. Ezért a Btk. 2. §-ának megfelelően az ítélet tábla azt állapította meg, hogy helyes az elkövetéskori büntető törvény alkalmazása.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen feltárta. Azokat helytállóan mérlegelte, és a bűncselekmények tárgyi súlyához, valamint az elkövetők személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezésnek megfelelő szabadságvesztés büntetést szabott ki a vádlottakkal szemben. A büntetések tett arányosak, szükségesek és elégségesek is a büntetési célok elérésére és összhangban áll a büntetés kiszabási elvekkel is.

A többszörösen minősülő emberölést többszörös és különös visszaesőként, sőt az ezeket megalapozóan túl több alkalommal büntetettként megvalósító I. rendű vádlottal szemben, figyelemmel a kettőnél több bűncselekményből álló halmazatra is, helytálló az életfogytig tartó fegyházbüntetés kiszabása, és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének 40 évi szabadságvesztés letöltéséhez való kötése. Szintén törvényes és a törvény céljának betöltésére alkalmas a II. rendű vádlottal szemben első fokon kiszabott 15 évi fegyházbüntetés, annak figyelembevételével is, hogy az elbírált cselekményeket fiatakorúként követte el.

A törvényszék ítéletének az előzetes fogvatartás beszámítására a lefoglalt bűnjelekre és a felmerült bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezései is megfelelnek a törvénynek.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla a törvényszék ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdésének alkalmazásával helyben hagyta.

A vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú döntésig előzetes letartóztatásban töltött időt a Btk. 99. § (1) bekezdése alapján számította be a börtönbüntetés tartamába.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megállapítására vonatkozó rendelkezés a Be. 381. § (1) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2013. október 14.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

Dr. Gömöri Olivér sk.
előadó bíró

Dr. Háger Tamás sk.
bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 9.Fk.1605/2008/171. számú ítélete a másodfokú végzés folytán a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2013. október 14.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő